

The Holy See

PODRÓŻ APOSTOLSKA DO PANAMY

SPOTKANIE Z PRZEDSTAWICIELAMI WŁADZ, SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I KORPUSU DYPLOMATYCZNEGO

PRZEMOWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO *Palacio de la Cancillería*

Czwartek, 24 stycznia 2019 r. [\[Multimedia\]](#)

---

*Panie Prezydencie,
Pani Wiceprezydent,
Szanowani przedstawiciele władz,
Panie i Panowie,*

Dziękuję, Panie Prezydencie, za Pańskie słowa powitania i uprzejme zaproszenie do odwiedzenia tego narodu. W Pańskiej osobie pragnę pozdrowić i podziękować całemu narodowi panamskiemu, który od Darién do Chiriqui i Bocas del Toro, podjął nieocenione wysiłki, by przyjąć wielu ludzi młodych z całego świata. Dziękuję za otwarcie nam drzwi domu.

Rozpoczynam moją pielgrzymkę w tym historycznym miejscu, gdzie Simón Bolívar – jak przed chwilą przypomniał Pan Prezydent – stwierdził, iż „gdyby świat musiał wybrać swą stolicę, to wskazałby na ten szlachetny cel Przesmyk Panamski”, i zwołał przywódców swoich czasów, by ukształtować marzenie zjednoczenia Wielkiej Ojczyzny. Zwołanie, które pomaga nam zrozumieć, że nasze narody są zdolne do tworzenia, kształtowania, a nade wszystko wymarzenia takiej wielkiej ojczyzny, która umiałaby i mogła przyjąć, respektować i ogarnąć wielokulturowe bogactwo każdego narodu i kultury. Idąc za tą inspiracją, możemy myśleć o Panamie jako ziemi zwołania i jako ziemi marzeń.

1. Panama jest ziemią zwołania

Wyraźnie ukazał to Kongres Amfiktioniczny, i tak to ukazuje również dzisiaj przybycie tysięcy ludzi młodych, którzy przynoszą ze sobą pragnienie i chęć spotkania się i świętowania.

Wasz kraj, ze względu na uprzywilejowaną lokalizację, stanowi miejsce strategiczne nie tylko dla regionu, ale także dla całego świata. Jest mostem między oceanami i naturalną ziemią spotkań. Panama, najwęższy kraj w obu Amerykach, jest symbolem zrównoważonego rozwoju rodzącego się ze zdolności do tworzenia więzi i przymierzy. Ta zdolność charakteryzuje serce Panamczyków.

Każdy z was zajmuje szczególne miejsce w konstrukcji państwa i jest wezwany do zapewnienia, aby ta ziemia mogła wypełnić swoje powołanie do bycia ziemią zwołania i spotkań. Pociąga to za sobą postanowienie, zaangażowanie i codzienną pracę, aby wszyscy mieszkańcy tej ziemi mieli możliwość poczuć się twórcami swego losu, losu swoich rodzin i całego państwa. Nie można myśleć o przyszłości społeczeństwa bez czynnego, a nie tylko nominalnego udziału każdego z jego członków, tak aby godność była uznana i zagwarantowana poprzez dostęp do wysokiej jakościowo edukacji i krzewienia godnej pracy. Obie te rzeczywistości mogą pomóc w uznaniu i docenieniu geniuszu i twórczej dynamiki tego ludu, a jednocześnie są najlepszym antidotum na wszelkiego rodzaju kuratele, które mają na celu ograniczenie swobody i podporządkowują lub lekceważą godność obywateli, zwłaszcza tych najbiedniejszych.

Geniusz właściwy tej ziemi jest naznaczony bogactwem jej rdzennych mieszkańców: Bribri, Bugé, Emberá, Kuna, Naso (Teribe), Ngäbe i Waunana, którzy mają wiele do powiedzenia i przypomnienia wychodząc ze swej kultury i wizji świata: kieruję do nich moje pozdrowienie i uznanie. I nie przestaje być znakiem nadziei fakt, że ten Światowy Dzień Młodzieży rozpoczął się tydzień temu Dniem młodych ludów tubylczych i Dniem młodych pochodzenia afrykańskiego. Pozdrawiam was stąd i dziękuję, że zrobiliście pierwszy krok tego Światowego Dnia Młodzieży. Bycie ziemią zwołania oznacza celebrowanie, uznanie i wysłuchanie swoistych cech każdego z tych ludów a także wszystkich ludzi, którzy tworzą oblicze Panamy oraz umiejętność tworzenia przyszłości otwartej na nadzieję, aby być zdolnymi do obrony dobra wspólnego ponad interesami jedynie nielicznych czy służących nielicznym, kiedy istnieje stanowcza decyzja by sprawiedliwie dzielić swoje dobra.

Nowe pokolenia, z ich radością i entuzjazmem, z ich wolnością, wrażliwością i zdolnością krytycyzmu, wymagają od dorosłych, ale zwłaszcza od tych wszystkich, którzy posiadają rolę wiodącą w życiu publicznym, życia zgodnego z posiadaną godnością i powierzoną im władzą. Jest to zachęta do życia z wyrzeczeniem i przejrzystością, w konkretnej odpowiedzialności za innych i za świat; zachęta do prowadzenia życia, które ukazałoby, że służba publiczna jest synonimem uczciwości i sprawiedliwości oraz przeciwieństwem wszelkiej formy korupcji. Wymaga to zaangażowania, w którym wszyscy – począwszy od tych, którzy deklarują się jako chrześcijanie – mieliby odwagę budowania „prawdziwie humanitarnego życia politycznego” (Konst. Duszpast. *Gaudium et spes*, 73), które stawia osobę w centrum, jako serce wszystkiego. Pobudza to do tworzenia kultury większej przejrzystości wśród rządów, sektora prywatnego i wszystkich mieszkańców, jak mówi ta piękna modlitwa, jaką odmawiacie za ojczyznę: „Daj nam chleba powszedniego, abyśmy mogli spożywać go w naszym domu i codziennie: byśmy mogli spożywać go w naszym domu i w zdrowiu godnym ludzi”.

2. Będąc ziemią zwołania, Panama jest ziemią marzeń

W tych dniach Panama będzie wspomniana nie tylko jako centrum regionalne lub punkt strategiczny dla handlu czy tranzytu ludzi. Stanie się „hubem” nadziei. Miejscem spotkań, w którym młodzi ludzie z pięciu kontynentów, pełni marzeń i nadziei, będą świętować, spotykać się, modlić się oraz ożywiać pragnienie i zaangażowanie w tworzenie świata bardziej ludzkiego. W ten sposób będą stawiać wyzwanie krótkowzrocznym, doraźnym poglądom ludzi zwiedzionych rezygnacją, chciwością czy zniewolonych paradygmatem technokratycznym, wierzących, że jedyna możliwa droga prowadzi przez „grę rywalizacji”, spekulacji i „prawo silniejszego, gdzie można pożera słabszego” (Adhort. ap. *Evangelii gaudium*, 53), zamykając jutro na nową perspektywę dla ludzkości. Goszcząc marzenia tych młodych ludzi, Panama staje się dziś ziemią marzeń, stawiającą wyzwanie wielu pewnikom naszego czasu i stwarzającą życiodajne perspektywy, wskazujące nową podstawę do kroczenia z nowym spojrzeniem, naznaczonym szacunkiem i przenikniętym współczuciem dla drugiego. W tym czasie będziemy świadkami otwarcia nowych kanałów komunikacji i zrozumienia, solidarności, kreatywności i wzajemnej pomocy; kanałów na miarę człowieka, które dałyby bodziec do zaangażowania i zrywałyby anonimowość i izolację, z myślą o nowym sposobie budowania historii.

Wiemy, że inny świat jest możliwy, a ludzie młodzi zapraszają nas do udziału w jego budowaniu, aby marzenia nie pozostały czymś chwilowym czy ulotnym, aby pobudziły do paktu społecznego, w którym wszyscy mogliby mieć możliwość marzenia o jakimś jutrze: również prawo do przyszłości jest prawem człowieka.

W tej perspektywie zdają się nabierać kształtu słowa Ricardo Miró, który śpiewając o tak bardzo umiłowanej ojczyźnie mówił: „Aby widząc ciebie Ojczyzno, mówiono / że ukształtowała cię wola Boża / aby pod oświecającym cię słońcem / zjednoczyła się w tobie cała ludzkość” (*Patria de mis amores*).

Ponawiam moją wdzięczność za wszystko, co učiniliście – zwłaszcza Pan, Panie Prezydencie -, aby to spotkanie było możliwe i ponownie wyrażam Panu, Panie Prezydencie, oraz wszystkim obecnym, a także osobom, które nas śledzą za pomocą środków przekazu, moje najlepsze życzenia odnowionej nadziei i radości w służbie wspólnemu dobru.

Niech Matka Boża Starsza (Santa Maria la Antigua) błogosławi i strzeże Panamę!